



| | |
|--------------------------|---|
| Plats och tid | Älvrummet, kl. 18:00-21.00 |
| Ledamöter | Bedros Cicek (KD) ordförande Said Osman (S), kl 18:00-20:15 Anders Fridén, Autism Fyrbodal Gunilla Kämpe, Dyslexiförbundet lokalförening Fyrstad Dick Nicklasson, Dysilexiförbundet lokalförening Fyrstad, §37, §38 Ulf Skoglund, Reumatikerföreningen Trollhättan Barbro Prästbacka, Hörselskadades förening Vänersborg-Trollhättan Linda Wright, Synskadades riksförbund |
| Övriga närvarande | Maria Jakobson, sekreterare, Kommunstyrelseförvaltningen Annika Andersson Glemring, Utbildningsförvaltningen Sofia Persson, Arbetsmarknad- och socialförvaltningen Åsa Gad, enhetschef, Arbetsmarknad- och socialförvaltningen Linda Kopp, Omsorgsförvaltningen Maria Ås, Kommunstyrelseförvaltningen |
| Justerare | Gunilla Kämpe |
| Justeringens tid | 4/12, digital justering |
| Underskrifter | <i>Digitala underskrifter, se sista sidan</i> |
| Sekreterare | Maria Jakobson <hr/> |
| Ordförande | Bedros Cicek <hr/> |
| Justerare | Gunilla Kämpe <hr/> |

Protokollet förvaras på Stadskansliet, Trollhättans Stad



§ 36

Mötets öppnande, val av justerare och föregående protokoll

1. Bedros Cicek hälsar alla välkomna och öppnar mötet
2. Gunilla Kämpe vals till att justera protokollet
3. Föregående mötesprotokoll
Föregående protokoll lades till handlingarna.
Uppföljning på övrig fråga; Hiss vid Stridsbergsbron, svar har skett från
Samhällsbyggnadsförvaltningen via mail.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande



§ 37

Hur arbetar utbildningsförvaltningen med problematisk skolfrånvaro i grundskolan?

Annika Andersson Glemring, skolsköterska på Utbildningsförvaltningen berättar att alla skolor som tillhör Trollhättans stad arbetar utifrån en stadsövergripande rutin. Målet är att säkerställa elevens rätt till skola och utbildning. Vid återkommande frånvaro och vid sjukfrånvaro som följer ett visst mönster ska skolan alltid utreda orsak. Läraren har ansvar att månadsvis se över varje elevs frånvaro. Om en elev har upprepade eller längre frånvaro ska rektorn se till att frånvaron skyndsamt utreds, om det inte är obehövligt. Detta gäller oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro. En utredning kan vara obehövlig om till exempel en elev sedan innan haft en beviljad ledighet och därefter får enstaka sjukfrånvaro. Hur omfattande utredning som behövs är något som måste avgöras i det enskilda fallet.

Rektor ska informeras och en utredning ska inledas om:

- läraren känner oro för frånvaron (kan gälla redan vid ett enstaka frånvarotillfälle)
- om eleven vid tre tillfällen under en period har haft ogiltig frånvaro
- frånvaron omfattar mer än 40% under en månad alt. mer än 20% under två månader alt. mer än 10% under en termin (och frånvaron inte beror på beviljad ledighet)
- frånvaron är systematisk vid en viss veckodag eller i ett visst ämne

Vid återkommande frånvaro har lärarna ett möte med vårdnadshavare och det finns en blankett som man fyller i för att få en fördjupad information. Förhoppningsvis kan frånvaron hanteras utifrån det arbetet och lösa sig på ett bra sätt. Om frånvaron fortsätter så kan nästa steg vara ett samtal med elevhälsan och möjlighet till fler insatser. Det sista steget är att göra en orosanmälan till socialtjänsten.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande



En synpunkt kom upp om att det inte enbart är hemmamiljön som avgör om eleven har frånvaro utan det kan vara undervisningen i skolan som triggar frånvaron. Hur undervisningen är planerad kan få konsekvenser i form av skolfrånvaro, särskilt för elever med olika funktionsnedsättningar. Den rutin som förvaltningen har verkar inte ha med det perspektivet.

Annika svarar att det är ett viktigt medskick och att det stämmer att det perspektivet inte är tydligt nämnt i den stadsövergripande rutinen. Men att det finns ett material med flera utvecklande frågor som skolorna använder för att få en bredare bild av frånvaron.

En fråga kom upp om hur ofta skolan ska skicka en orosanmälan för barn? Det delgavs ett exempel på att det görs en orosanmälan en gång per dag. Annika svarar att det låter ovanligt och det inte ingår i rutinen. Det bästa man kan göra som vårdnadshavare är att prata direkt med rektorn på just den skolan.

En fråga kom upp om det går att avlasta ordinarie lärare i skolan med en central funktion som tar vid när det finns en mycket svår frånvaro som inte har löst sig enligt rutinen. Annika svarar att det på utbildningsförvaltningen finns en möjlighet för eleverna att provas för att få en anpassad skolmiljö genom särskild undervisningsgrupp och Samverket.

En synpunkt kom upp om att det är viktigt att undersöka om mobbing är en anledning till problematisk frånvaro. Annika svarar att det fångar man upp i första steget när lärare träffar föräldrar och elev. Där finns en frågemall där man grundligt går igenom orsaken och pratar om hur det miljön är i skolan och i klassrummet.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande



§ 38

Vecka Sex, samtal om målgrupp elever i anpassad grundskola

Annika Andersson Glemring, skolsköterska på Utbildningsförvaltningen och Sofia Persson, fältsekreterare och SSPF-koordinator på Arbetsmarknad- och socialförvaltning berättar om kommunens arbete med sex- och relationsgruppen. Det är en samverkan mellan ungdomsmottagningen, kultur- och fritidsförvaltningen, arbetsmarknads- och socialförvaltningen, utbildningsförvaltningen och Kunskapsförbundet Väst. Syftet är att främja jämställdhet och förändra normer som stödjer våld. Arbetet görs på strukturell nivå, gruppnivå och individnivå. Några exempel på verksamhet är Sex på schemat riktat till skolpersonal, utbildningsinsats för socialpedagoger om sexuell utsatthet på nätet, föreläsare på skolor som pratar med eleverna om normmedvetenhet.

Trollhättans stad har under några år arbetat med Vecka Sex, med bland annat aktiviteter på fritidsgårdar där man pratat om sex- och relationer. Under nästa års Vecka Sex planerar kommunen att göra en riktad insats till anpassad grundskola. Det är en viktig målgrupp för att eleverna i anpassad grundskola många gånger är extra utsatta. Det är också barn och ungdomar som många gånger inte nås genom de andra aktiviteterna som görs på fritidsgårdar.

En synpunkt kom upp att det är viktigt att även Omsorgsförvaltningen är en del av sex- och relationsgruppen. Det finns många brukare inom Omsorgsförvaltningen som behöver inkluderas i sex- och samlevandssatsningar. De blir ofta blir felaktigt bemötta och får inte det stöd de behöver. Sofia och Annika svarar att det är ett jätteviktigt perspektiv att Sex- och relationsgruppen har tagit kontakt med styrgruppen för sexuell hälsa, för att diskutera just de frågorna.

Ett inspel kom upp om att det är svårt för personal på olika boende att hantera frågor om sexuella relationer och att det då kan vara bra att ta in extern hjälp. Det finns också behov att göra insatser direkt för brukare. Sofia och Annika tydliggör att styrgruppen för sexuell hälsa har som uppgift att

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande



utbilda och handleda personal inom LSS i hur man kan arbeta med sexuell hälsa och rätten till sin kropp.

En synpunkt kom upp att det ofta finns fördomar mot personer med funktionsnedsättning och deras behov av sexuell relation. Det är något som behöver lyftas och synliggöras.

Rådet skickade också med tips om att det vore bra att materialet som sex- och relationsgruppen använder också finns som inläst material eller på teckenspråk. Kommunen kan marknadsföra det med tex en QR kod så man enkelt kan nå materialet. Ett annat tips är att lägga det tillgängligt på webben med möjlighet att läsas av synskadade.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande



§ 39

Hur kan Vårviksgård utvecklas till att bli mer inkluderande för personer med funktionsnedsättning?

Åsa Gad, enhetschef, Arbetsmarknads- och socialförvaltningen berättar att det är två förvaltningar som bedriver verksamhet på Vårviksgård. Vårviksgård är en del av arbetsmarknadsenheten (AME) som har haft verksamhet där under en lång tid. Sedan tre år tillbaka är det också ett besöksmål där Samhällsbyggnadsförvaltningen är ansvariga för den utåtriktade verksamheten.

Målgruppen för Vårviksgårds AME är arbetslösa personer i åldrarna 16-67 år som är hemmahörande i Trollhättan. Verksamheten vänder sig till dem som är i behov av extra stöd för att komma närmare ett arbete. Fokus är på dem som har försörjningstöd.

På Vårviks gård finns flera svenska lantraser, bl.a. kossor, får, grisar, getter, katter, ankor, gäss, höns och kaniner. På Vårviks gård jobbar arbetsledare, administrativ assistent, kurator och djurskötare. Arbetsområdena är odling och trädgårdsarbete, djurskötsel, bakning och hushåll, hälsofrämjande aktiviteter, arbetsmarknad och samhällskunskap. Vårviks gård arbetar även med grön aktivitet som vi hoppas kan utvecklas till grön rehabilitering. Målet med verksamheten är alltid att deltagarna ska nå arbete och studier och i det målet är ofta Vårviks gård ett delmål på resan.

För ungefär tre år sedan tog man ett beslut om att göra Vårvik till ett öppet besöksmål. Omställning gick ganska snabbt. Vårviks gård har fått fler öppna ytor för besökare. Informationsskyltar om bland annat biologisk mångfald har satts upp. Det är ett samarbete mellan AME och Samhällsbyggnadsförvaltningen. Utifrån AME:s perspektiv är det en balansgång då det finns personer i verksamheten som inte mår bra av besökare.

En fråga kom upp om vilken kompetens arbetsledarna har. Åsa svarar att vi dagsläget har en socionom och två socialpedagoger. Framöver kommer det

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande



anställas personal med ytterligare kunskaper kring funktionsnedsättning, grön rehabilitering och en arbetsterapeut.

En fråga kom upp om Innovatum har verksamhet på gården. Åsa svarar att Innovatum har en pedagogisk verksamhet för barn på gården. Där är det fokus på djur och natur.

En medskick kom upp om att många personer med NPF-diagnoser mår väldigt bra med att vara nära djur. Föreningarna samarbetar ofta med lantbrukare och andra aktörer men det finns en stort potential att jobba vidare med Vårviks gård och utveckla verksamheter för personer med NPF-diagnoser. Åsa instämmer i synpunkten och säger att skolan ofta hör av sig gällande elever med NPF-diagnoser. Synpunkten tas med till förvaltningarna.

En fråga kom upp om hur länge personer är kvar i verksamheten? Åsa svarar att det beror på vad syftet med personens deltagande är och hur den enskildes behov och förutsättningar ser ut. Det kan röra sig mellan en månad upp till flera år. Är man där så länge som flera år så kan man ha gått över till en offentligt skyddad anställning.

En fråga kom upp om Vårviks gård har försäljning. Nej det har vi inte, det odlas för eget bruk.



§ 40

Uppföljning från Omsorgsförvaltningen

Uppföljning från föregående protokoll på frågan om; Syn- och hörselinstruktör?

Linda Kopp, verksamhetschef, Omsorgsförvaltningen börjar med att bekräfta att frågan om syn- och hörselinstruktör har varit uppe under en lång tid i rådet. Linda frågar rådet om vilka funktioner som efterfrågas och vad som saknas i verksamheten från förvaltningen?

Rådet förtydligar att när det gäller syn- och hörselrör så är det vanligt att området hamnar i kläm mellan kommun och region. Stödet som ges via regionen räcker inte alltid till utan det behövs kontinuerlig träning. En syn- och hörselinstruktör behövs för att hjälpa till i hemmet, t ex hjälp med belysning, träning med hjälpmedel.

Rådet förtydligar att det är ett förebyggande arbete som bidrar till ett självständigare liv för berörda individer. Forskning visar också att en hörselnedsättning som man inte gör något åt är en riskfaktor för att utveckla kognitiv svikt eller demenssjukdom. En satsning på syn- och hörselinstruktör bidrar till förvaltningens förebyggande arbete och på sikt spara pengar på t ex hemtjänst.

Ett förslag kom upp om att dela på en tjänst på syn- och hörselinstruktör mellan Vänersborg och Trollhättans kommun.

Rådet önskar att det görs utbildningar för personalen på kommunen i syn- och hörselrör. Det finns flera bra utbildningar från både hörselskadades riksförbund och synskadades riksförbund. Rådet rekommenderar också förvaltningen att prata med Lise Hällzon som arbetar på Borås kommun för att få mer information.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande



En fråga kom upp om föreningarna i rådet kan hjälpa till att sprida information om tjänsten för att få fler sökande. Linda svarar att det idag inte finns en utlyst tjänst. Det första steget är att Linda informerar förvaltningschefen utifrån dagens dialog i rådet och därefter får han ta beslut om hur vi går vidare.

Uppföljning från föregående protokoll på frågan om; Resor till utbildning med hjälp av färdtjänst eller taxi (gymnasium och högskola)

Linda efterfrågar ett förtydligande på hur behovet ser ut.

Rådet förtydligar att det är en rättighet att få utbilda sig och för att kunna göra det behöver man kunna resa till utbildningen. Ofta hamnar personernas behov i kläm då det inte finns en fungerande samverkan mellan omsorgsförvaltning och utbildningsförvaltning. Svaret på personernas behov av resor blir färdtjänst, men det fungerar inte i praktiken. Exempel ges på personer som reser mellan skolor och har t.ex. vissa lektioner i Vänersborg och då fungerar det inte i praktiken att resa med färdtjänst, då det ofta är lång väntetid.

Ett annat exempel från rådet är att personer som reser till en utbildning också kan behöva lämna barn på vägen. Linda berättar att om man går en utbildning som CSN-berättigad har man rätt till resor med färdtjänst motsvarande ett månadskort.

Linda tar med sig frågan om samverkan mellan förvaltningarna för att undersöka om man kan förbättra förutsättningarna för resor mellan skolor och över kommungränser.

Justeraandes sign

Utdragsbestyrkande



§ 41

**Redovisning av synpunkt som kom in till
Funktionsrättsrådet; Den nya Lekotop som etablerats i
Strömslund saknar handikapparkering.**

Maria Jakobsson, hållbarhetschef, Kommunstyrelseförvaltningen berättar att föreningen Autism Fyrbodal skickade i september in en synpunkt om den nya Lekotop som etablerats i Strömslund nära Paradisskolan och Skidstugan. Barn och unga med funktionsnedsättning behöver utifrån tillgänglighet till parken kunna ta sig så nära området som går vilket inte är möjligt då det ej finns en handikapparkering. Autism Fyrbodal menar att det här är ett exempel på att kommunens förvaltningar inte följer beslutade styrdokument.

När frågan kom in lyfte Maria synpunkten direkt med Gatu-parkkontoret på Samhällsbyggnadsförvaltningen som återkopplade skriftligt i september, enligt följande:

De tackar för den mycket relevanta synpunkten och har lovat att försöka ordna detta så fort som möjligt (troligtvis till vintern). Det finns ingen väg fram till Lekotopen så närmsta gata att parkera på är Slalomvägen. Men Löparstigen är reglerad med motorfordonstrafik förbjuden undantaget fordon med tillstånd. De ska titta på att ändra föreskriften så att man får köra där om man har PRH-tillstånd och grusa upp en PRH-plats så kan man stå nära lekplatsen.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande



§ 42

Samtal om uppföljning av Funktionsrättsplan

Maria Jakobsson, hållbarhetschef, Kommunstyrelseförvaltningen berättar att uppföljningen av Funktionsrättsplanen i huvudsak ska ske på förvaltnings-/nämndnivå inom ordinarie styrmodell för staden. Utöver uppföljning på förvaltningsnivå ska en årlig rapport lämnas till kommunstyrelsen och funktionsrättsrådet. Under 2025 kommer en uppföljning att göras, men arbetet med att utveckla en mer systematisk modell pågår. Förvaltningen tar gärna emot synpunkter från rådet om vad som är viktigt att lyfta i uppföljningen. Förvaltningen arbetar också med att synliggöra statistik som visar utvecklingen i Trollhättan, med utgångspunkten i nationella nyckeltal.

Löpande under året planeras även tematiska träffar på rådet utifrån funktionsrättsplanen. Maria frågade rådet om upplägg och innehåll för den tematiska uppföljningen under nästa år.

Två alternativ diskuterades: 1) att bjuda in en förvaltning eller ett bolag/förbund per möte för dialog utifrån funktionsrättsplanen. 2) att välja ut ett eller flera tematiska områden per möte och bjuda in utvalda förvaltningar, bolag eller förbund för fördjupad dialog.

Rådet föredrog det andra alternativet, med betoning på att spridning mellan olika förvaltningar och bolag är viktigt så att frågan inte hamnar hos några få aktörer.

På rådets möten i maj, september och november nästa år önskar man en tematisk uppföljning enligt följande tre områden:

- Social hållbarhet och hälsa
- Inkluderande samhälle, med fokus på demokratisk delaktighet
- Utbildning och arbete

Rådet skickade också med att man ser behov av en ny förankringsrunda för funktionsrättsplanen. Det konstateras att kunskapen om funktionsrättsfrågor

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande



är bristfällig, vilket gör att perspektivet inte får tillräcklig tyngd i beslutsprocesser. Rådet upplever att det ofta informeras om beslut i efterhand, snarare än att rådet användas som kunskapsresurs och rådgivande organ inför beslut. Man önskar en tidigare involvering i frågor och att rådets kompetens tas tillvara bättre.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande



§ 43

Frågeställningar och medskick till det gemensamma rådsmötet

Maria Jakobsson, hållbarhetschef kommunstyrelseförvaltningen berättar att kommunen inför planeringen av det gemensamma rådsmötet önskar samla in två-tre frågeställningar i förväg från respektive råd. Detta för att säkra en jämn balans mellan frågor från de olika råden. Frågorna ska vara på en övergripande nivå. Detaljfrågor om enskilda insatser eller förbättringar ska ske i respektive råd.

Funktionsrättsrådet skickar med följande frågeställningar till förvaltningarna:

- Vilka kompetenshöjande insatser om funktionsnedsättningar gör förvaltningarna?
- Hur följer förvaltningarna upp funktionsrättsperspektivet i årsredovisningar och för förbättringsarbete?
- Hur kan föreningar, var för sig och tillsammans, bidra till att Trollhättan blir en än mer attraktiv och inkluderande stad för alla invånare?

Rådet gör också ett medskick om att det behöver finnas ledsagare och andra personer på plats under rådsmötet som kan hjälpa till.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande



§ 44

Mötesdatum 2026

- 12/2 Gemensamt rådsmöte, kl 17-20
- 20/5 Funktionsrättsråd, kl 18-21
- 23/9 Funktionsrättsråd, kl 18-21
- 25/11 Funktionsrättsråd, kl 18-21

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande



§ 45

Övrigt

Autism Fyrbodal berättade om två projekt som ska ske under 2026.

Innovatum Science Center och Autism Fyrbodal avser göra en ansökan till Arvsfonden för att öka tillgänglighet och inkludering. Innovatum önskar anpassa sin verksamhet att anpassa till personer med funktionsnedsättningar. Autism Fyrbodal hoppas att föreningarna i funktionsrättsrådet kan vara referensgrupp till projektet.

Autism Fyrbodal driver projektet TUFFA tillsammans med Studieförbundet Vuxenskolan. Även detta är ett Arvsfondsprojekt där vi träffar familjer som är utrikesfödda med barn som har NPF-diagnoser. I projektet berättar man om det stöd man kan få från samhället. Vi har hittills träffat föräldrar i Uddevalla och Lilla Edet.

En annan övrig fråga från rådet var ett medskick om att elsparkcyklar är väldigt farliga och att man önskar att staden ändrar sina bestämmelser för dem. Dyslexiförbundet lokalförening Fyrstad kommer skicka in en skrivelse till kommunen om detta.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande



§ 46

Mötets avslutande

Ordförande Bedros tackade för idag och avslutade mötet.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande



**Trollhättans
Stad**

Detta dokument är elektroniskt signerat enligt EU:s förordning eIDAS och utgör en avancerad elektronisk underskrift och är juridiskt bindande.